

СЛАВУТИЦЬКА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЦЕНТРУ З ЯДЕРНОЇ ТА РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ СВЯТКУЄ 10-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

Як часто у своєму повсякденному житті ми згадуємо про глобальні проблеми цивілізації? Останнім часом, мабуть, не рідко. І в такі хвилини розуміємо, наскільки грізними можуть стати сили природи, які ми використовуємо, якщо вони виходять з-під контролю.

Технічний прогрес і наука розвиваються з такою швидкістю, що іноді, подарувавши суспільству нові відкриття і технології, не дають часу усвідомити, з яким ступенем обережності ми повинні користуватись їх результатами.

Одним із найважчих уроків для всього людства, а для нашої країни особливо, стала Чорнобильська техногенна катастрофа. Аварія на четвертому енергоблоці АЕС за масштабами наслідків, впливом на долі сотень тисяч людей, на світову громадськість, безумовно, стала однією з найбільших.

Після розпаду СРСР ми одержали досить могутню ядерну енергетику, розвинуте атомне машинобудування й уранодобувну промисловість. На сьогодні в Україні працює чотири атомних електростанції, декілька винахідницьких ядерних реакторів, використовується велика кількість джерел іонізуючого випромінювання у різних галузях народного господарства.

Розуміючи свою відповідальність і необхідність формування в Україні власної державної ядерної політики, керівництво незалежної України створило національний регулюючий орган — Держатомнагляд, відповідальний за ядерну та радіаційну безпеку.

Гостра потреба в сучасних методах і засобах аналізу для проведення державної експертизи з ядерної і радіаційної безпеки, багатогранність і складність проблем науково-технічного характеру, що виникають в процесі регулюючої діяльності, викликали необхідність в організації спеціалізованого науково-технічного центру для підтримки регулюючого органу.

Таким чином, у 1992 році Постановою Кабінету Міністрів було прийнято рішення про створення Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки, який за статутом, тематичним направленням, програмно-технічною оснащенням і кваліфікацією персоналу став провідною спеціалізованою установою, що виконує функції наукового, аналітичного, технічного, інформаційного, методичного, інженерного, консультативного і експертного супроводження регулюючої діяльності.

Опікуючись проблемами Чорнобильського регіону, в липні 1995 року на спільній нараді керівниками Адміністрації ядерного регулювання, ДНТЦ ЯРБ і Чорнобильської АЕС було прийняте рішення про організацію філії у м. Славутичі.

Основними напрямками роботи філії стали: експертна діяльність з підтримки ліцензування проектів на

Чорнобильській АЕС і об'єкті "Укриття"; науково-дослідна і інформаційно-консультаційна діяльність — участь у розробці нормативних документів з використання ядерної енергії; розробка, формування і підтримка в актуальному стані фондів і баз нормативних документів у сфері використання ядерної енергії, забезпечення ними всіх зацікавлених підприємств.

Славутицька філія розпочала свій розвиток з невеликої групи співробітників і пройшла свій шлях становлення разом з ДНТЦ та органом державного регулювання ЯРБ. За десять років колектив філії збільшився з 11 до 36 чоловік.

Персонал філії має високий освітній рівень і кваліфікацію: 80% працівників мають одну або дві вищі освіти, пов'язані з ядерними технологіями, системами якості та радіаційної безпеки, наукові ступені; використовуючи сучасну технічну базу здатен виконувати поставлені завдання на найвищому інтелектуальному і технічному рівні.

У 1999 році філією був підготовлений збірник нормативних документів "Ядерна та радіаційна безпека", який включає весь перелік чинних норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки. На сьогодні збірник супроводжується та підтримується в актуальному стані.

У зв'язку з рішенням уряду України про дострокове припинення експлуатації Чорнобильської АЕС і збільшенням потреби регулюючого органу в підтримці проектів, пов'язаних із зняттям з експлуатації, у 2000 році задачі філії були розширені. Орган державного регулювання і керівництво ДНТЦ прийняли "Програму розвитку філії ДНТЦ у м. Славутичі".

З урахуванням наближеності зони відчуження і визначення нових пріоритетів у політиці Держатомрегулювання України, було відкрито новий напрямок з науково-технічного супроводження регулювання безпечного поводження з радіоактивними відходами.

Іншою метою стало залучення до роботи унікального інженерно-технічного потенціалу, яким є спеціалісти Чорнобильської АЕС, що мають унікальний досвід роботи на інших об'єктах атомної енергетики, брали участь у ліквідації наслідків аварії. В рамках цієї програми передбачено створення робочих місць для спеціалістів, що мають досвід в галузі використання

ядерних технологій.

За дорученням уряду країни про створення національного загального фонду регулюючих документів, Славутицька філія ДНТЦ призначена держателем фонду НД у сфері використання ядерної енергії. Філія розробила і впровадила електронно-інформаційну довідкову систему, яка дозволяє завжди підтримувати даний фонд у актуальному стані і надавати необхідну інформацію всім зацікавленим.

В рамках співробітництва з колегами із Європи (фірма GRS, Германия) розпочато роботу з електронною базою даних DOCU EAST REG, яка містить нормативну документацію з використання ядерної енергії країн Східної Європи і СНД). При цьому Славутицька філія ДНТЦ взяла на себе зобов'язання з ведення українського модуля цієї бази даних.

Суттєву підтримку філії надала міська влада, виділивши відповідне приміщення, яке Славутицька філія своїми силами перетворила в сучасний офіс. Тепер філія має можливість регулярно проводити тренінги з підвищення кваліфікації експертів з ядерної безпеки, семінари і конференції з обміну досвідом з проблем ядерної і радіаційної безпеки із спеціалістами з різних країн.

Протягом десяти років Славутицька філія мала успішні ділові стосунки з багатьма партнерами за різними напрямками. Ними стали українські атомні електростанції (Чорнобильська, Рівненська, Хмельницька, Запорізька), НАЕК "Енергоатом", державні комітети, науково-дослідні інститути, будівельні компанії, ДНСК "Радон", а також зарубіжні партнери, такі як компанія "Технікатом" (Франція), Тихоокеанська Північнозахідна Національна Лабораторія (США, Річланд), фірма GRS mbH (Німеччина), компанія RISKAUDIT I.P.S.N./GRS International (Франція) та інші.

Спираючись на десятирічний досвід і високий рівень технічної оснащеності, колектив Славутицької філії ДНТЦ ЯРБ сподівається на закріплення і розвиток своєї діяльності, на розширення взаємовигідних ділових стосунків з усіма зацікавленими партнерами і міськими органами самоврядування.